

שיתוף פעולה עם גורמים בעולם הערבי

ממצאי סקר דעת קהל, יולי 2016

הציבור בישראל רואה חשיבות גבוהה בשיתוף פעולה עם מצרים, בעוד ששיתוף פעולה עם הרשות הפלסטינית נמצא בעדיפות נמוכה בלבד.

זהו הממצא העיקרי של סקר דעת קהל של מכון מיתונים, אותו ביצע ב-13 ביולי 2016 מכון רפי סמית, בשיתוף קרן פרידריך אברט. הסקר נערך בקרב 500 איש/ה כמדגם מייצג של האוכלוסייה הישראלית הבוגרת (גילאי 18 ומעלה, מגזר יהודי וערבי).

ממצאי הסקר הוצגו לראשונה בכנסת ב-20 ביולי 2016, בכינוס השדולה לשיתוף פעולה אזורי (בראשות הח"כים מרב מיכאלי, יעקב פרי, וד"ר מיכאל אורן), שהתקיים בשיתוף מכון מיתונים. להלן ממצאי הסקר.

עם מי בעולם הערבי הכי חשוב לישראל לנסות לקדם שיתופי פעולה?
(דירוג ממוצע, מהחשוב ביותר להכי פחות חשוב)

1. **מצרים** (דורגה על-ידי 37% במקום הראשון)
2. **ירדן** (12% במקום הראשון)
3. **ערב הסעודית** (16% במקום הראשון)
4. **הרשות הפלסטינית** (26% במקום הראשון)
5. **מרוקו** (9% במקום הראשון)

קרוב ל-70% דירגו את מצרים במקום הראשון או השני, 44% דירגו את ירדן במקום הראשון או השני, ורק 19% דירגו את מרוקו במקום הראשון או השני (לעומת 66% שדירגו אותה במקומות רביעי או האחרון). 54% דירגו את הרשות הפלסטינית בשני המקומות האחרונים.

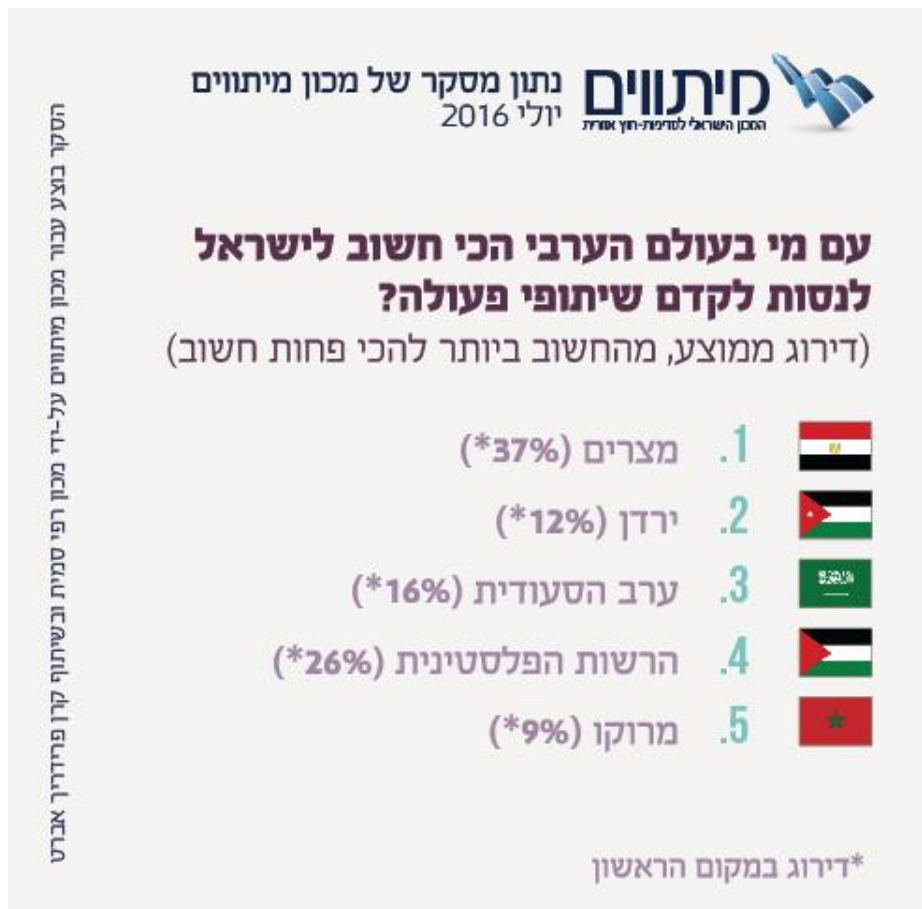
הנשאלים הערבים דרגו בממוצע באופן שונה: הרשות הפלסטינית במקום הראשון ואחריה מצרים, ירדן, ערב הסעודית ומרוקו.

מצרים	מדורגת ראשונה על-ידי מצביעי כל המפלגות, חוץ ממרצ והרשימה המשותפת (מדורגת שנייה).
	ממוצע הדירוג שלה הוא הגבוה ביותר אצל מצביעי ישראל ביתנו והמחנה הציוני. ממוצע הדירוג שלה גבוה יותר אצל מבוגרים מעל גיל 50, ונמוך יותר אצל צעירים עד גיל 29 (אך מדורגת כמדינה החשובה ביותר על-ידי כל קבוצות הגיל).

<p>ירדן</p> <p>ממוצע הדירוג שלה הוא גבוה יותר אצל מצביעי ישראל ביתנו והבית היהודי (מדורגת שנייה), ונמוך יותר אצל מצביעי מרצ (שלישית) והרשימה המשותפת (רביעית). אין הבדלים בעלי משמעות בדירוג שלה על-פי דפוס הצבעה, גיל, ורמת דתיות.</p>	
<p>ערב הסעודית</p> <p>מדורגת שנייה רק על-ידי מצביעי יש עתיד (כל היתר דירגו אותה שלישית). מדורגת כחשובה יותר מירדן רק על-ידי מצביעי יש עתיד והרשימה המשותפת. אין הבדלים בעלי משמעות בדירוג שלה על-פי דפוס הצבעה, גיל, ורמת דתיות.</p>	
<p>הרשות הפלסטינית</p> <p>מדורגת ראשונה על-ידי מצביעי מרצ והרשימה המשותפת. מדורגת שלישית על-ידי מצביעי המחנה הציוני וישראל ביתנו. מדורגת רביעית על-ידי מצביעי כולנו, יש עתיד, וש"ס. מדורגת אחרונה על-ידי מצביעי הליכוד והבית היהודי. ממוצע הדירוג שלה גבוה יותר אצל חילונים (רביעית), ונמוך יותר אצל דתיים-חרדים (אחרונה).</p>	
<p>מרקו</p> <p>ממוצע הדירוג שלה גבוה יותר אצל מצביעי ש"ס (שלישית), ונמוך יותר אצל מצביעי המחנה הציוני (אחרונה). ממוצע הדירוג שלה גבוה יותר אצל צעירים עד גיל 29 ונמוך יותר אצל מבוגרים מעל גיל 50 (אך מדורגת כמדינה הכי פחות חשובה על-ידי כל קבוצות הגיל). ממוצע הדירוג שלה גבוה יותר אצל דתיים-חרדים (רביעית), ונמוך יותר אצל חילונים (אחרונה).</p>	

לדברי פרופ' אלי פודה, חבר ועד מנהל במכון מיתווים: "תוצאות הסקר מלמדות, באופן לא מפתיע, כי הציבור הישראלי תומך בעיקר בשיתוף פעולה עם מצרים. ואולם, החדשות הרעות הן שלמעלה ממחצית הציבור מייחס חשיבות מעטה, אם בכלל, לשיתוף פעולה עם הרשות הפלסטינית. בכך יש התעלמות מההבנה ששיתוף פעולה גלוי ומתמשך עם מדינות ערב, ובמיוחד עם מדינות המפרץ, יתקיים רק עם התקדמות של ממש בפתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני ובשיתוף פעולה עם הרשות."

לדברי ד"ר נמרוד גורן, ראש מכון מיתווים: "יש כיום הזדמנות לפריצת דרך ביחסי ישראל והאזור, אך מימושה מחייב התקדמות בערוץ הפלסטיני. בהיעדר התקדמות עם הפלסטינים, שיתוף הפעולה עם מדינות ערב צפוי להישאר מוגבל וחשאי ברובו, וההזדמנות האזורית תוחמץ. דרושה יוזמה אזורית ישראלית שכוללת גם משא ומתן ישראלי-פלסטיני, ולא כזו שמנסה להתחמק מכך. יוזמה אזורית ישראלית אינה יכולה להיות תחליף ליוזמות בינלאומיות אחרות וצריכה להיות מתואמת איתן. בפני ישראל כבר הוצגו בשנים האחרונות שני תמריצים אזוריים לשלום שעוד לא זכו למענה מירושלים - יוזמת השלום הערבית והצעת האיחוד האירופי לשדרוג יחסים. צעד ראשון ביוזמה אזורית ישראלית צריך להיות מענה עקרוני חיובי להצעות אלו."

קובץ הנתונים

עם מי בעולם הערבי הכי חשוב לישראל לנסות לקדם שיתופי פעולה? נא לדרג מהחשוב ביותר להכי פחות חשוב (חשוב ביותר = 1, הכי פחות חשוב = 5). השמות הוצגו בסדר משתנה.

מרוקו	הרשות הפלסטינית	ערב הסעודית	ירדן	מצרים	
9%	26%	16%	12%	37%	מקום ראשון
10%	8%	19%	32%	31%	מקום שני
14%	12%	23%	35%	15%	מקום שלישי
28%	15%	30%	17%	10%	מקום רביעי
38%	39%	12%	4%	7%	מקום חמישי
3.77	3.32	3.04	2.69	2.20	דרוג ממוצע
5	4	3	2	1	מקום ממוצע

ניתוח לפי הצבעה לכנסת (הממוצעים)
 ככל שהממוצע נמוך יותר, כך החשיבות גבוהה יותר.

מרוקו	הרשות הפלסטינית	ערב הסעודית	ירדן	מצרים	
3.77	3.32	3.04	2.69	2.20	סה"כ
3.63	3.72	2.85	2.69	2.18	הליכוד בראשות נתניהו
4.26	3.04	3.09	2.65	1.96	המחנה הציוני בראשות הרצוג ולבני
3.74	3.23	2.88	2.93	2.23	יש עתיד בראשות לפיד
3.89	3.27	3.04	2.73	2.07	כולנו בראשות כחלון
3.4	3.87	3.05	2.45	2.22	הבית היהודי בראשות בנט
3.05	3.11	3.16	2.95	2.74	ש"ס
3.67	3.5	3.67	2.44	1.72	ישראל ביתנו בראשות ליברמן
4	2.26	3.23	3.1	2.42	מר"צ
3.53	2.53	2.94	3.12	2.88	הרשימה הערבית המשותפת

ניתוח לפי גיל (הממוצעים)
 ככל שהממוצע נמוך יותר, כך החשיבות גבוהה יותר.

מרוקו	הרשות הפלסטינית	ערב הסעודית	ירדן	מצרים	
3.77	3.32	3.04	2.69	2.20	סה"כ
3.51	3.31	2.97	2.77	2.44	עד 29
3.8	3.28	3.07	2.61	2.24	30-49
4	3.41	3.07	2.74	1.84	+50

ניתוח לפי רמת דתיות (הממוצעים)
 ככל שהממוצע נמוך יותר, כך החשיבות גבוהה יותר.

מרוקו	הרשות הפלסטינית	ערב הסעודית	ירדן	מצרים	
3.77	3.32	3.04	2.69	2.20	סה"כ
3.89	3.15	3.09	2.69	2.17	חילוני
3.77	3.44	2.99	2.64	2.21	מסורתי
3.42	3.58	2.97	2.76	2.26	דתי - חרדי